

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Nazomers vogelen

Onze wandeling begint weer bij de Duivelsbrug, mooi helder zicht, zonovergoten, een beetje oosten wind, kortom een fraaie vogelochend. Nog maar net aangekomen, alweer het gegak en trompetter van

*Moby Dock's liefdevolle nieuwe kledinglijn.
Bron: Ellen Rijken*

overvliegende Grote Canadese Ganzen, ze vliegen verder door het Markdal in. De Mark, stil en het lijkt wel vies water .... Wederom enkele Meerkoeten en een voedselzoekende Fuut, zou deze nog wat vis zien onder water.... Mooi, nog een zingende Tjiftjaf, nog niet verder naar midden Afrika of zuid Europa gevlogen. Met dit mooie weer en zachte winters blijven er altijd de laatste jaren meer Tjiftjaffen overwinteren! Ook een Roodborst laat zijn zang horen, zijn volgens mij alweer de noorderlingen. Beide soorten tijdens de gehele wandeling op verschillende plekken gehoord.

Hééé nog zo'n soort, een alarm roepje, tsjak tsjak, vanuit de dichte rozenhaag, een mannetje Zwartkop, met dat zwarte petje, nog snel even goed gezien. Misschien al bessen snoepend van de Vuilboom of de Lijsterbes. Een welkome afwisseling van al die insecten en spinnetjes, Een kijkerblik over

Ijsvermaak niets, alleen een aantal grazende koeien. We lopen verder, ja mooi toch alweer een Aalscholver in de dode Eik, de broedkolonie ontvlucht om hier te rusten en te vissen, er komen er in de winterperiode nog wel meer. Aan de oever van de Mark een 60 tal grazende Grote Canadese Ganzen. De gratis maaimachines voor de bewoners aan de overkant! Tevens een drietal Waterhoenen pikken ook wat lekkers uit het gazon. Verder blijft het stil tot de stuw. Vanaf de stuw wederom een 100 Canadezen, met enkele Grauwe Ganzen en drie Soep-, Parkganzen erbij, een Blauwe Reiger, mooi dichtbij, die zijn verfromfraaide veren aan het fatsoeneren was. In de verte een tiental Krakeenden en enkele Wilde eenden, Meerkoeten en een Kokmeeuw.

We lopen alweer terug, even kijkend naar de vele Kauwen die fanatiek aan het eten waren in het grasland langs de dode beukenlaan. Een Zwarte Kraai zoekt, afzijdig, buiten deze groep ook naar wat eetbaars. Ze kunnen elkaar niet zo waarderen..... Een kijkerblik in de Notenbongerd, enkele Houtduiven in het gras en noten rapende mensen. Vanuit de tuinen van Bouvigne enkele Kool- en Pimpelmeesroepjes, deze blijven voor een groot deel na de broedtijd zwervend en etend door de beplantingen gaan. Ook Tjiftjaf en Roodborst laten zich nog steeds horen. Nog een Kijkerblik over Ijsvermaak, nog een Blauwe Reiger, foeragerend, bijna niet te zien vanwege hoge gras. Het water mag er voor een deel al wel ingelaten worden, meer plas dras, en voedsel voor diverse diersoorten..... een vroege vorst zal het waarschijnlijk niet worden?

Een leuk afscheid, op het einde, van een 'lachende' Groene Specht, vanuit een van de villatuinen aan de Duivelsbruglaan. Met dit mooie weer veel drukte van wandelaars, snelle fietsers, en honden uitlaters, maar ja al rustig vogelend toch weer genoten, houdoe!

Sportieve SUP-pers schonen de Mark. Maandelijkse actie Ron Bekkers. NmV Markkant

Willem Veenhuizen - West Brabantse Vogelwerkgroep

Markandalletjes

- * Willem beschrijft al de sfeer van de herfst. Wij gaan dat beleven!
- * Natuur en kunstwandeling. Kunstenaar Lola Schot laat natuurliefde met gevoel beleven. Zater- en zondag 28 en 29 sept. 13u30-15u30. Wolfslaar. Aanmelden via website IVN Mark&Donge.
- * Karin van den Berg van Waterschap Brabantse Delta meldt terecht trots 'Werk aan Markdal-zuid tot stuw Galder afgerond'. Dit najaar aanplant bomen, struiken (en heggen?). Voor gezond water en natuur. Wandel- en fietspaden voor natuurbeleving volgen.

Zeearend verkent Bleeke Heide!
Foto Ria Lambregts

- * Plannen voor laatste deel tussen stuwen Galder en Bieberg zijn in de maak. Stuw Blauwe Kamer zou vervallen. Daarmee kan het Markdal aansluiten bij European Dam Removal en World Fish Migration Foundation, die herstel van vrijstromende beken en rivieren in Europa stimuleren. Om overal de natuurlijke dynamiek van stromend water terug te krijgen! Ook goed voor de Otter!
- * Stikstof 'de rechter toetst en heeft laatste woord'. Nieuws uit het oosten: in Someren werd gebruik van stikstofvergunning van lege boerderijen voor verdubbeling van kippenfokkerij NIET toegestaan. Provincie legt dwangsommen op om illegaal doorgaan te stoppen. In Reussel, etc. keurde de Rechter stalsystemen voor veehouders af, die niet doen wat ze zeggen. Provincie stopt voorlopig met dergelijke vergunningen.
- * Dichter bij huis: in west Tilburg vertelde Jack Wolfs van melkveehouderij Nieuwe Lijn gedeputeerde Oudenhoven

enthousiast over "kruidenrijk grasland, waardoor het bodemleven opleeft". En een gezonde bodem is het begin van alles.

- * Vogels: Merkske: duo roepende Raven (Paul Prinsen); jonge Visarend, Slecht- en Boomvalk (Stijn Leestmans). Bleeke Heide: twee Paapjes (Willy Willems, Ria Lambregts), ZEEAREND (C. van Dongen). Markdal: aaseter Zwarte Wouw (Teun, quarterhorse), altijd mooie Zwarte Roodstaart (David Janssens), twee IJsvogels (Peter Schaft, Arjan van Leest).

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge